

Veritabanı Tasarımı

Sinan YALÇINKAYA

sinan@asistem.com.tr

Burdur / Mart 2007

İçindekiler

- Tetikleyiciler (Triggers, Rollback-Commit)
- Kümeleme (Clustering)
- Yordamlar (Stored Procedures)
- İç İçe Sorgular (Nested Queries)
- MySQL – PostgreSQL Karşılaştırması

Gerçekten İhtiyacınız Bunlar mı?

...ve bu konuları dinlemek için gelmişseniz. Şu anda çıkabilirsiniz.

Unutarak Başlayalım...

- Rus mühendislik mantığı der ki “en iyi parça olmayan parçadır”
- Tükenmez kalem hikayesini biliyor musunuz?

Veritabanını Ne İçin Kullanırız?

- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?

Yazılım Nedir?

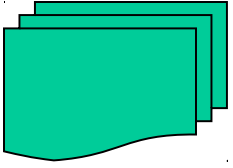
Raporlama,
listeleme
işlemleri

- Verilerin daha sonra kullanılmak üzere bilgisayar ortamında kayıt altına

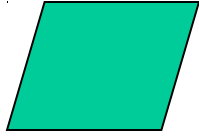
Veritabanı
tasarımı, tutarlı
ve esnek olmak
zorunda

Denetimler,
yetkiler,
yedekler...

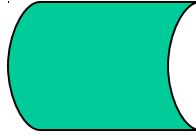
Süreç

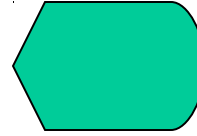
Belgeler

Veri haline
Dönüştürülüyor

Bilgisayarda
Depolanıyor

İstenildiğinde
Görüntüleniyor

Örnek

- TC Kimlik No
- Adı, Soyadı
- Doğum Tarihi

Veri

İlim, ilim bilmektir

İlim, kendin bilmektir

Sen kendin bilmezsin

Ya nice okumaktır?

Yunus Emre...

Önerilerim...

- Önce iyi irdelemek gerekiyor...
- Ortak sorunları belirleyip ortak çözümler üretebilmeliyiz...
- Mümkün olduğunca karışıklıktan kaçıp işi basitleştirmeliyiz...
- Aynı soruna farklı çözümler üreterek yaptığımız işi zenginleştirmeyelim... :)

Tasarım Önerileri

1. Modelleme

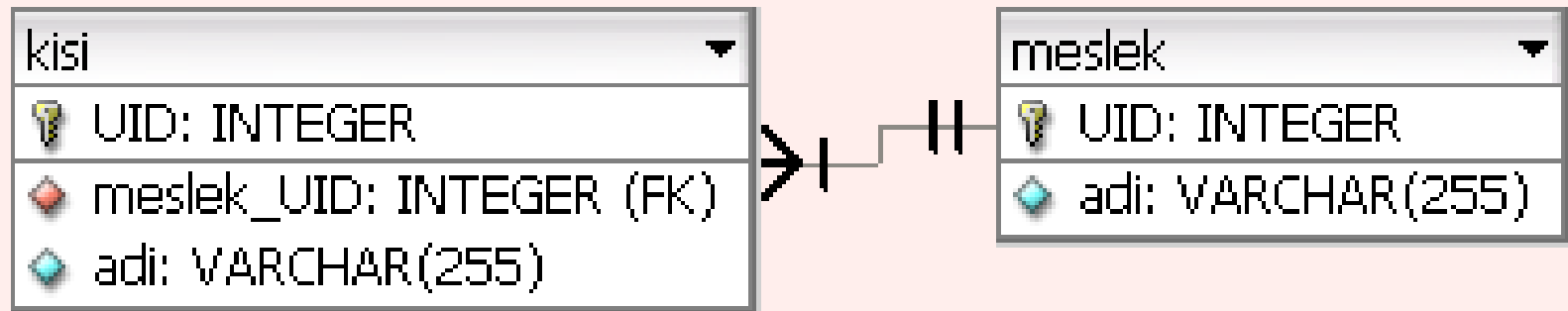
- Başlangıçta kendinizi ayrıntıya boğmayın... Model veritabanı üzerinde yazılımın mantığını çözmeye odaklanın...
- Mutlaka bir veritabanı çizim aracı kullanın... İşe başlamadan bir prototip oluşturun...

2. Birincil anahtar, yabancı anahtar

- Ne olursa olsun her tabloya mutlaka tek bir birincil anahtar atamalısınız ve bu anahtarın ismi her tabloda standart olmalı..
- Diğer tablolara bağlanırken bağlantı adını “digertablo_UID” şeklinde belirtmelisiniz...

İlişki Nedir?

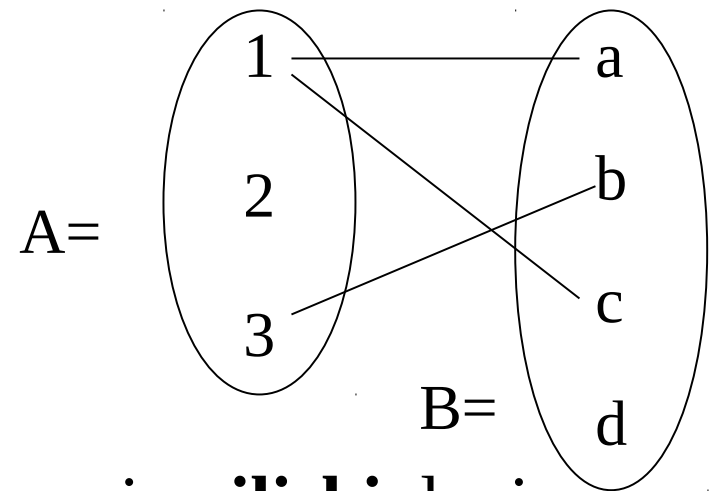
örnek ilişki

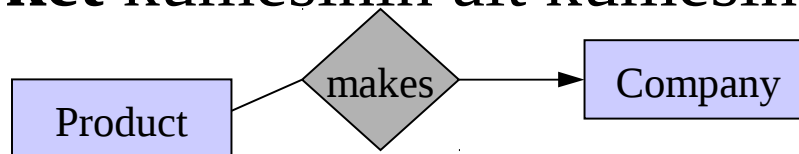
İlişki nedir?

- Matematiksel tanımı:
  - A , B ve küme olmak üzere, R ilişkisi $A \times B$ nin alt kümesidir

- $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{a, b, c, d\}$,
 $R = \{(1, a), (1, c), (3, b)\}$

- **Kişi x Şirket** kümesinin alt kümesine **ilişki** denir:

3. İsimlendirme...

- Tabloları ve alanları doğru isimlendirmeye çalışın... Standartlarınızı belirleyip kullanın..
- Referans tablolar *
- Tablo ve alan isimlerinin kısa ve anlaşılır olanları makbuldür, fakat kısaltmak için standartlarınızın dışına sakın çıkmayın...
- Tablo ve alanları isimlendirirken önek kullanmaya dikkat edin..

4. Bölmekten Kaçınmayın

- Veritabanını tablolara bölmekten korkmayın... (israf olmaz merak etmeyin)

Bölmekten Kaçınmayın...

- İşinize yarama ihtimali varsa alanları da bölmekten kaçınmayın. Örneğin adres bilgisini mahalle, semt, sokak numarası... gibi parçalara ayırmak zor olabilir ama faydalıdır...

5. Boş alanlara dikkat!

- Bir alanın boş olması, o alana bilgi girmeyi unuttuğunuz anlamına gelebileceği gibi bir sorun olduğu anlamına da gelebilir...
Ayrımı yapabilmek için varsayılan değer atamak gerekli mesela “Bilinmiyor”, “boş” gibi... Raporlamada da işinize yarayacağını unutmayın...

6. Özel Karakterler..

- Çift tırnak, tırnak ve ters bölü işareti gibi işaretlerin girişine dikkat ediniz... Bu tip karakterler genellikle sorun yaratır.

Hız Olmadan İçime Sinmiyor...

- Anahtar alanları ve yabancı anahtarları neden atadığımızı sanıyorsunuz?
- EXPLAIN kullanarak sorguların nasıl bir yol takip ettiğini incelemelisiniz...
- Gereksiz yere sıralatmayın...
- JOIN lere dikkat...

Uygulama...

Nereye Doğru Gidiyoruz?

